

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmarkku fylkkamánni
Tromssan ja Finmarkun maaherra*

April 2020

Utvikling i økonomiske nøkkeltall for Troms og Finnmark i 2019

Foto: Anna Solvoll Rognmo, Utsikt fra Nordtoppen i Alta

Kilder:

Ureviderte tall publisert 16. mars og korrigert 30. mars 2020 fra SSB/KOSTRA (endelige tall publiseres 15. juni 2020)

Utvikling i kommuneøkonomien i Troms og Finnmark i 2019

Utvikling i nøkkeltall

Foreløpige KOSTRA-tall for 2019 viser at netto driftsresultat er redusert for de fleste kommunene i fylket sammenliknet med året før, og 27 av 43 kommuner hadde negative netto driftsresultater i 2019.

Kun syv kommuner i Troms og Finnmark hadde et netto driftsresultat over det anbefalte nivået på 1,75 %, dette var alle tidligere Finnmarkskommuner: Måsøy (5,8 %), Kautokeino (5,6 %), Lebesby (4,7 %), Nesseby (3,1 %), Hammerfest (3,0 %), Nordkapp (3,0 %) og Båtsfjord (2,0 %).

Disposisjonsfondene for fylket samlet er redusert siste år. Nedgangen må imidlertid sees i sammenheng med at 2018 var et spesielt godt år for mange kommuner med god skatteinntang og store utbetalingene fra Havbruksfondet. Det er svært stor variasjon i fylket når det gjelder nivået på disposisjonsfondene og 17 kommuner har pr. i dag disposisjonsfond over landsgjennomsnittet på 10,8 %.

Netto lånegjeld i fylket har økt siste år, og er samlet ca. 20 prosentpoeng over landsgjennomsnittet og høyest av fylkene i landet. Lånegjelden har økt for 32 av 43 kommuner i fylket i løpet av 2019. Kommunene i Troms og Finnmark har i tillegg høyere renteksponering enn resten av landet noe som betyr at de har større sårbarhet ved en eventuell renteoppgang.

Merskatteveksten de siste årene har vært betydelig og også 2019 har vært et godt år. Skatteinntektene til kommunene siste år ble nesten 7 mrd. kr. høyere enn anslått høsten 2018, og 1,4 mrd. kroner høyere enn anslått høsten 2019 i forbindelse statsbudsjettet for 2020.

ROBEK

Troms og Finnmark har pr. i dag kun Karasjok kommune innmeldt i ROBEK-registeret. Karasjok ble innmeldt høsten 2019.

Torsken som har vært på ROBEK-lista siden 2001 ble utmeldt ved årsskiftet i forbindelse med at kommunen slo seg sammen med Tranøy, Berg og Lenvik til nye Senja fra 01.01.2020. Kommunen hadde imidlertid klart å dekke inn resterende underskudd i 2019.

Porsanger fikk et regnskapsmessig underskudd på 21,2 mill. kr. i 2018 som kommunen ikke har klart å dekke inn i 2019. Underskuddet utgjør mer enn 3 % av brutto driftsinntekter fratrukket disposisjonsfond og kvalifiserer for innmelding i ROBEK. Innmelding vil skje etter at kommunens regnskap for 2019 er endelig fastsatt.

Flere kommuner i fylket har regnskapsmessig underskudd i 2019 som må dekkes inn i løpet av de to neste årene for å unngå ROBEK-innmelding.

Innhold

1. Om rapporteringen og tallgrunnlaget	3
2. Utvikling i sentrale nøkkeltall i Troms og Finnmark	4
2.1 Netto driftsresultat	4
2.2 Regnskapsmessig resultat	6
2.3 Utbetalinger fra Havbruksfondet	7
2.4 Netto lånegjeld.....	8
2.5 Disposisjonsfond	10
3. Sammenlikning med andre fylker - sentrale nøkkeltall.....	12
4. Avsluttende merknader.....	13

1. Om rapporteringen og tallgrunnlaget

SSB publiserte 16. mars 2020 foreløpige KOSTRA¹-tall for 2019. Tallene ble korrigert 30. mars på grunn av feil hos SSB.

Vi benytter i rapporten tall på konsernnivå². Tallene som er sendt inn er teknisk sett godkjent av SSB, men må sees på som ureviderte tall ettersom regnskapene til kommunene ikke er revidert ennå. De endelige, reviderte tallene blir publisert 15. juni 2020.

Med unntak av Gamvik, Storfjord og Tjeldsund rapporterte alle kommunene i Troms og Finnmark regnskapstall i KOSTRA i tide til å komme med i publiseringen av de foreløpige KOSTRA-tallene 16. mars. På landsbasis er det 24 kommuner som ikke rapporterte foreløpige regnskapstall for 2019 innen fristen.

Ettersom ikke alle kommuner har rapportert, er lands- og fylkesgjennomsnitt basert på anslag der det beregnes tall for manglende kommuner (regnskapstall 2018 benyttes). Dette betyr at lands- og fylkesgjennomsnitt vil kunne bli endret når alle kommunene kommer med i den endelige rapporteringen pr. 15. juni 2020. I tillegg vil tallene kunne endres på bakgrunn av

¹ KOSTRA står for KOMmune-STat-RApportering. KOSTRA ble startet som et prosjekt i 1995 med formål å samordne og effektivisere all rapportering fra kommunene til staten, samt å sørge for relevant styringsinformasjon om kommunal virksomhet, måle ressursinnsats, prioritering og måloppnåelse i kommuner, bydeler og fylkeskommuner. Fra 2001 var alle kommuner og fylkeskommuner med i KOSTRA. KOSTRA baseres på elektronisk innrapportering fra kommunene til SSB, samt på data fra en rekke andre kilder i og utenfor SSB

² Konsernregnskap består av kommuneregnskap og regnskapene til kommunale foretak (KF), interkommunale samarbeider og Interkommunale selskaper (IKS). Interkommunale samarbeider er inkludert i vertskommunens konsernregnskap. Regnskapene til IKS er fordelt på eierkommunene etter eierandeler hentet fra Foretaksregisteret i Brønnøysund

endringer fra revisjonen og korreksjon av andre feil ved innrapporteringen til KOSTRA. De foreløpige KOSTRA-tallene må derfor tolkes med en viss forsiktighet.

Gjennomsnittstallene for fylket vil for enkelte indikatorer preges av at økonomien i Tromsø er relativt stor i forhold til resten av kommunene i fylket. Vi velger derfor å vise gjennomsnittstall for Troms og Finnmark u/Tromsø.

I tabeller hvor det er brukt farger representerer grønt de sterkeste verdiene og rødt de svakeste verdiene.

2. Utvikling i sentrale nøkkeltall i Troms og Finnmark

2.1 Netto driftsresultat

Netto driftsresultat blir sett på som den viktigste enkeltindikatoren for å vurdere den økonomiske situasjonen i kommunene, og viser hva som er igjen etter at alle årets utgifter er trukket fra alle årets inntekter. Netto driftsresultat viser med andre ord hvor mye som kan benyttes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk, og er dermed et uttrykk for kommunenes økonomiske handlefrihet.

Teknisk beregningsutvalgs anbefalte nivå for netto driftsresultat er 1,75 % av brutto driftsinntekter. Anbefalingen gjelder i utgangspunktet for sektoren samlet (alle kommunene i Norge). Hva som vil være et tilstrekkelig nivå på netto driftsresultat kan variere fra kommune til kommune, og må særlig sees i sammenheng med lånegjeld, fremtidig investeringsbehov/lånebehov, nedbetalingstiden på lånegjelden og nivået på buffere/disposisjonsfond.

Tabellen under viser netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter i 2017-2019 for Troms og Finnmark.

Kommune	2017	2018	2019
Måsøy	-0,6 %	12,2 %	5,8 %
Kautokeino	2,7 %	6,1 %	5,6 %
Lebesby	2,4 %	8,5 %	4,7 %
Nesseby	-0,7 %	5,9 %	3,1 %
Hammerfest	6,6 %	6,7 %	3,0 %
Nordkapp	2,7 %	7,0 %	3,0 %
Båtsfjord	3,1 %	1,2 %	2,0 %
Målselv	-1,0 %	-0,2 %	1,6 %
Sør-Varanger	-1,4 %	2,5 %	1,3 %
Kvæfjord	4,7 %	5,2 %	1,3 %
Lyngen	2,3 %	2,1 %	0,5 %
Tana	2,0 %	-1,3 %	0,2 %
Harstad	4,2 %	4,1 %	0,2 %
Alta	0,7 %	1,4 %	0,0 %
Porsanger	-3,4 %	-5,4 %	-0,1 %
Vadsø	5,1 %	1,0 %	-0,2 %
Salangen	4,5 %	4,5 %	-0,6 %
Berlevåg	0,6 %	1,3 %	-0,7 %
Vardø	4,4 %	2,9 %	-0,8 %
Balsfjord	2,4 %	3,1 %	-1,0 %
Skjervøy	1,6 %	8,3 %	-1,1 %
Hasvik	3,6 %	6,1 %	-1,1 %
Karlsøy	2,0 %	13,6 %	-1,2 %
Lenvik	0,4 %	2,6 %	-1,2 %
Tromsø	1,5 %	-1,1 %	-2,1 %
Loppa	4,1 %	18,2 %	-2,6 %
Bardu	0,4 %	-3,5 %	-2,6 %
Kvænangen	2,0 %	12,5 %	-2,7 %
Sørreisa	2,4 %	-1,0 %	-3,6 %
Nordreisa	3,0 %	1,8 %	-3,8 %
Lavangen	3,8 %	3,7 %	-4,1 %
Kåfjord	3,1 %	2,3 %	-4,2 %
Gratangen	1,5 %	2,8 %	-4,6 %
Kvalsund	1,5 %	6,3 %	-5,3 %
Dyrøy	-0,8 %	6,9 %	-5,3 %
Skånland	12,4 %	4,0 %	-7,8 %
Karasjok	-3,2 %	-3,3 %	-7,9 %
Tranøy	2,0 %	4,0 %	-10,6 %
Berg	3,5 %	2,8 %	-11,3 %
Ibestad	2,8 %	14,4 %	-13,0 %
Torsken	30,9 %	3,4 %	-21,5 %
Storfjord	3,4 %	1,2 %	Tall ikke levert
Gamvik	1,9 %	0,0 %	Tall ikke levert
TROMS	2,6 %	1,8 %	-2,0 %
FINNMARK	2,0 %	3,2 %	0,9 %
TROMS OG FINNMARK	2,7 %	2,8 %	-1,0 %
TROMS OG FINNMARK u/TROMSØ	2,9 %	3,5 %	-0,6 %
LANDET u/OSLO	3,7 %	2,2 %	1,4 %

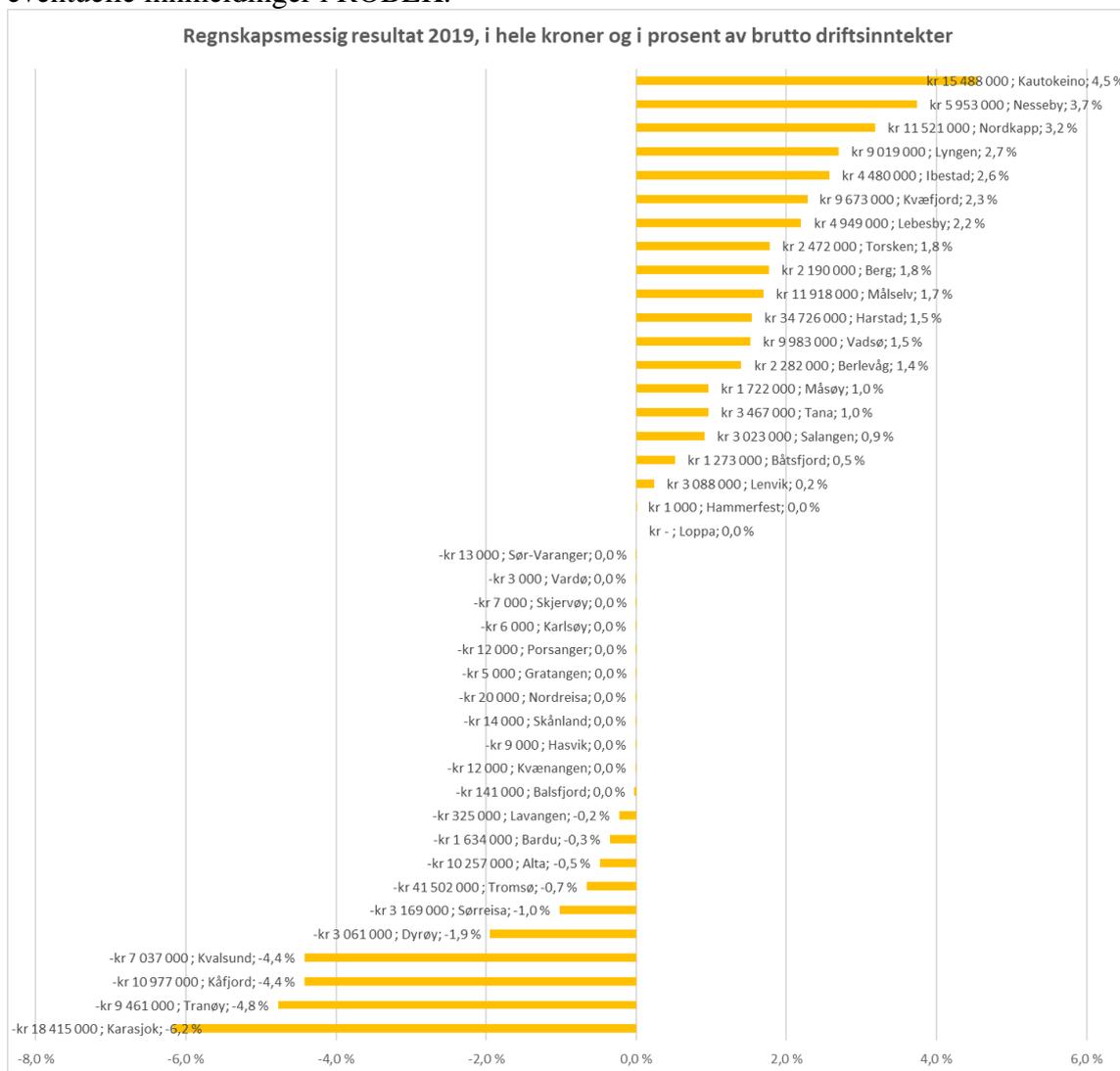
De foreløpige KOSTRA-tallene for 2019 viser at netto driftsresultat ble svekket både for Troms og Finnmark i 2019 sett i forhold til året før, fra 1,8 % til -2,0 % i Troms og fra 3,2 % til 0,9 % i Finnmark. Hvis vi holder Tromsø utenfor ble resultatet for Troms og Finnmark samlet bedret fra -1,0 % til -0,6 % i 2019.

For landet u/Oslo endte resultatet i 2019 på 1,4 %, en nedgang på 0,8 prosentpoeng fra 2018. Kun 7 kommuner i Troms og Finnmark hadde et netto driftsresultat over det anbefalte nivået på 1,75 % og alle disse var Finnmarkskommuner (Måsøy, Kautokeino, Lebesby, Nesseby, Hammerfest, Nordkapp og Båtsfjord).

27 av 43 kommuner hadde negative netto driftsresultater i 2019. I en slik situasjon er en avhengig av oppsparte midler fra tidligere år for å unngå regnskapsmessig merforbruk.

2.2 Regnskapsmessig resultat

Tabellen under viser regnskapsmessig resultat i driftsregnskapene for kommunekassa i 2019. Grunnen til at vi kun ser på kommunekassa her er at i henhold til ROBEK-reglene er det merforbruk i kommunekassa fratrukket eventuelle disposisjonsfond som danner grunnlag for eventuelle innmeldinger i ROBEK.

21 kommuner har avlevert regnskap med negativt regnskapsresultat for kommunekassen. Hvis vi holder utenom de kommunene som har ubetydelige merforbruk (0 - kr. 20 000) gjenstår 10 kommuner med negative resultater som utgjør mellom 0,2 % - 6,2 % av kommunens brutto driftsinntekter.

To av de kommunene med størst merforbruk i 2019, Tranøy og Kvalsund, inngår i kommunesammenslåinger og merforbruket vil i 2020 måtte dekkes av de nye kommunene Senja og Hammerfest.

Karasjok hadde det største negative resultatet på 8,4 mill. kr eller 6,2 % av brutto driftsinntekter. Kommunen ble meldt inn i ROBEK høsten 2019.

2.3 Utbetalinger fra Havbruksfondet

De gode resultatene i 2018 i Troms og Finnmark hadde i stor grad sammenheng med store utbetalinger fra Havbruksfondet dette året. Også i 2019 har mange av kommunene i fylket fått utbetalinger fra fondet, men med langt lavere beløp. Utbetalinger fra Havbruksfondet er ikke forutsigbare, og det er knyttet betydelig usikkerhet rundt størrelsen på eventuelle utbetalinger fra fondet i 2020.

Under følger en oversikt over utbetalinger fra Havbruksfondet til Troms og Finnmark i 2018 og 2019, og hvor mye dette samlet utgjorde av kommunenes brutto driftsinntekter i 2019.

Kommune	Utbetalinger 2018	Utbetalinger 2019	Sum 2018 og 2019	Samlet utbetaling 2018 og 2019 i prosent av brutto driftsinntekter 2019
TROMSØ	30 753 444	2 367 279	33 120 723	0,5 %
HARSTAD	39 252 693	8 247 578	47 500 271	2,1 %
KVÆFJORD	14 127 307	1 088 359	15 215 666	3,6 %
SKÅNLAND	12 259 531	944 467	13 203 998	4,2 %
IBESTAD	28 077 061	2 161 163	30 238 224	17,4 %
GRATANGEN	11 063 976	5 852 243	16 916 219	10,9 %
LAVANGEN	6 490 340	500 012	6 990 352	4,8 %
SALANGEN	6 923 029	533 346	7 456 376	2,2 %
SØRREISA	2 596 569	200 005	2 796 574	0,9 %
DYRØY	16 005 999	1 233 085	17 239 085	11,0 %
TRANØY	20 096 237	3 580 965	23 677 202	11,9 %
TORSKEN	16 204 324	6 425 034	22 629 358	16,3 %
BERG	13 930 142	1 072 248	15 002 390	12,1 %
LENVIK	23 453 373	7 139 774	30 593 146	2,4 %
KARLSØY	35 952 752	2 765 066	38 717 818	14,1 %
LYNGEN	3 894 204	300 007	4 194 211	1,3 %
KÅFJORD	2 596 136	200 005	2 796 141	1,1 %
SKJERVØY	38 752 109	2 831 735	41 583 843	12,7 %
NORDREISA	7 715 783	477 789	8 193 572	1,6 %
KVÆNANGEN	19 835 075	1 377 255	21 212 330	11,1 %
HAMMERFEST	29 960 667	7 476 726	37 437 393	2,6 %
ALTA	46 448 489	7 158 512	53 607 000	2,5 %
LOPPA	22 628 165	1 743 320	24 371 485	16,3 %
HASVIK	7 246 495	557 513	7 804 008	5,4 %
KVALSUND	20 349 963	6 808 377	27 158 339	17,0 %
MÅSØY	17 178 055	4 435 509	21 613 564	12,1 %
NORDKAPP	13 842 886	6 696 430	20 539 316	5,7 %
LEBESBY	13 142 428	5 532 487	18 674 915	8,3 %
NESSBY	7 614 345	586 681	8 201 026	5,2 %
BÅTSFJORD	2 596 136	4 178 124	6 774 260	2,7 %
SØR-VARANGER	12 937 411	996 691	13 934 102	1,3 %
Sum Troms og Finnmark	543 925 122	95 467 783	639 392 905	2,6 %

2.4 Netto lånegjeld

Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld eksklusive pensjonsforpliktelser. I tillegg gjøres det fradrag for totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår formidlingslån og ansvarlige lån (utlån av egne midler).

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter er et bilde på gjeldsgraden i kommunene, og sier noe om hvor krevende det kan bli å betale ned gjelden. Alt av netto lånegjeld er imidlertid ikke renteeksponert gjeld, det vil si gjeld der en økning i renten påvirker budsjettbalansen i kommunen. Dette gjelder blant annet gjeld knyttet til selvkostområdene (vann, avløp og renovasjon) som finansieres ved gebyrer fra innbyggerne og gjeld med rentekompensasjonsordninger.

Tabellen under viser netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter i perioden 2017- 2019.

Kommune	2017	2018	2019
Hammerfest	161,2 %	159,0 %	165,3 %
Berlevåg	96,5 %	141,5 %	164,7 %
Lyngen	140,1 %	157,7 %	162,2 %
Vadsø	139,8 %	151,9 %	158,8 %
Sør-Varanger	113,7 %	124,4 %	135,7 %
Tana	116,6 %	127,7 %	126,7 %
Tromsø	120,2 %	122,7 %	123,6 %
Vardø	138,2 %	135,2 %	123,2 %
Kåfjord	85,5 %	143,0 %	122,1 %
Ibestad	94,4 %	88,5 %	121,7 %
Harstad	119,0 %	118,5 %	119,4 %
Kvænen	77,6 %	79,2 %	113,5 %
Alta	75,3 %	93,1 %	104,3 %
Skånland	78,2 %	92,7 %	103,0 %
Målselv	75,0 %	86,7 %	100,3 %
Nordkapp	92,2 %	89,0 %	99,6 %
Skjervøy	85,5 %	80,3 %	97,5 %
Lenvik	90,1 %	89,0 %	93,2 %
Båtsfjord	103,4 %	85,6 %	92,9 %
Lebesby	100,9 %	92,2 %	90,0 %
Dyrøy	83,8 %	74,7 %	89,2 %
Sørreisa	73,3 %	84,0 %	87,8 %
Nordreisa	84,2 %	82,6 %	84,5 %
Berg	76,3 %	76,5 %	83,9 %
Balsfjord	89,8 %	88,7 %	82,6 %
Salangen	87,7 %	81,6 %	82,2 %
Karlsøy	85,7 %	82,1 %	81,2 %
Bardu	77,3 %	84,3 %	78,4 %
Lavangen	56,1 %	59,5 %	73,4 %
Nesseby	87,4 %	74,5 %	72,7 %
Måsøy	78,0 %	70,3 %	70,8 %
Kvalsund	71,4 %	63,0 %	69,9 %
Torsken	44,3 %	57,4 %	69,8 %
Gratangen	63,9 %	63,3 %	67,6 %
Kautokeino	54,6 %	54,0 %	62,8 %
Porsanger	66,1 %	62,8 %	61,1 %
Tranøy	45,6 %	51,7 %	57,4 %
Karasjok	47,2 %	51,0 %	56,3 %
Kvæfjord	35,6 %	40,6 %	53,7 %
Hasvik	37,8 %	39,7 %	42,7 %
Loppa	22,8 %	16,2 %	17,3 %
Storfjord	79,8 %	90,1 %	Tall ikke levert
Gamvik	91,3 %	88,8 %	Tall ikke levert
TROMS	100,9 %	104,3 %	106,6 %
FINNMARK	101,8 %	106,8 %	112,4 %
TROMS OG FINNMARK	101,2 %	105,1 %	108,7 %
TROMS OG FINNMARK u/TROMSØ	94,9 %	99,4 %	103,6 %
LANDET u/OSLO	84,5 %	87,5 %	89,4 %

Tabellen over viser at det i løpet av det siste året har vært en økning i netto lånegjeld målt i % av brutto driftsinntekter for Troms og Finnmark sett under ett, fra 105,1 % i 2018 til 108,7 % i 2019. Tallene for fylket påvirkes av høy netto lånegjeld i Tromsø kommune, og uten Tromsø har fylket samlet en netto lånegjeld på 103,6 %.

For landet som helhet økte netto lånegjeld fra 87,5 % i 2018 til 89,4 % i 2019.

20 av kommunene i Troms og Finnmark har høyere gjeldsnivå enn landsgjennomsnittet pr. 2019.

Kommunene Hammerfest (165,3 %), Berlevåg (164,7 %), Lyngen (162,2 %) og Vadsø (158,8 %) har høyest netto lånegjeld i fylket, målt i prosent av brutto driftsinntekter

Loppa kommune har desidert lavest lånegjeld pr. 2019 med 17,3 %, deretter følger Hasvik (42,7 %), Kvæfjord (53,7 %), Karasjok (56,3 %) og Tranøy (57,4 %).

Lånegjelden økte for 32 av 43 kommuner i løpet av 2019.

I tillegg til høy netto lånegjeld har kommunene i Troms og Finnmark høy renteeksponering sammenliknet med resten av landet. Nivået på renteeksponeringen i vårt fylke er ca. 25 prosentpoeng høyere enn nivået for landet for øvrig. Variabelen netto renteeksponering gir en indikasjon på hvor mye av kommunens netto renteeksponering som er igjen etter at VAR - lån³, rentekompensasjon og rentebærende likviditet er trukket fra, målt i forhold til driftsinntektene. Selv om rentenivået gjennomgående har vært lavt over flere år er det viktig at kommunene tar høyde for at en eventuell økning i lånerenten for mange vil kunne gjøre store utslag på bunnlinsen i regnskapet.

2.5 Disposisjonsfond

Disposisjonsfond er oppsparte midler som fritt kan benyttes til finansiering både i drifts- og investeringsregnskapet, og indikatoren disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter kan si noe om hvor stor økonomisk buffer kommunen har i sin løpende drift. Utviklingen i disposisjonsfond må sees i sammenheng med utviklingen i netto driftsresultat.

³ Vann, avløp og renovasjon

Tabellen under viser disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter i Troms og Finnmark i 2019.

Kommune	2017	2018	2019
Hasvik	21,3 %	20,9 %	26,2 %
Måsøy	11,6 %	20,5 %	24,7 %
Loppa	15,5 %	27,5 %	22,2 %
Vardø	22,5 %	24,0 %	21,5 %
Karlsøy	5,2 %	19,5 %	20,4 %
Kvalsund	13,9 %	13,4 %	19,9 %
Lebesby	12,7 %	16,7 %	19,7 %
Berlevåg	17,3 %	19,2 %	19,3 %
Skjervøy	6,6 %	17,1 %	16,8 %
Nesseby	15,8 %	15,2 %	16,5 %
Båtsfjord	11,2 %	11,2 %	12,9 %
Kvænangen	3,7 %	13,5 %	12,3 %
Nordkapp	5,7 %	6,1 %	12,2 %
Lavangen	14,4 %	18,9 %	11,7 %
Skånland	7,0 %	12,7 %	11,3 %
Kvæfjord	4,7 %	10,0 %	11,2 %
Harstad	7,1 %	11,4 %	11,0 %
Salangen	4,3 %	7,1 %	9,1 %
Hammerfest	6,8 %	8,0 %	8,5 %
Kautokeino	5,2 %	5,9 %	8,1 %
Lyngen	6,2 %	7,9 %	7,7 %
Gratangen	6,3 %	8,9 %	6,5 %
Torsken	0,1 %	11,5 %	6,2 %
Balsfjord	4,8 %	6,9 %	6,1 %
Dyrøy	5,1 %	10,3 %	6,1 %
Sør-Varanger	1,8 %	4,1 %	5,8 %
Vadsø	4,6 %	5,8 %	5,5 %
Ibestad	1,4 %	15,3 %	4,0 %
Alta	3,8 %	4,1 %	3,8 %
Bardu	5,5 %	6,0 %	3,6 %
Nordreisa	5,8 %	6,1 %	3,5 %
Målselv	2,0 %	2,2 %	3,4 %
Sørreisa	3,1 %	4,1 %	3,1 %
Lenvik	1,6 %	3,5 %	3,1 %
Tranøy	4,2 %	9,5 %	2,2 %
Tromsø	4,5 %	3,6 %	1,7 %
Berg	3,7 %	9,5 %	1,4 %
Tana	2,3 %	1,4 %	1,4 %
Kåfjord	0,8 %	0,6 %	0,6 %
Porsanger	0,8 %	1,8 %	0,2 %
Karasjok	0,2 %	0,2 %	0,2 %
Storfjord	7,3 %	7,9 %	Tall ikke levert
Gamvik	4,5 %	3,1 %	Tall ikke levert
TROMS	4,7 %	6,7 %	5,2 %
FINNMARK	6,1 %	7,4 %	8,1 %
TROMS OG FINNMARK	5,2 %	7,0 %	6,2 %
TROMS OG FINNMARK u/TROMSØ	5,5 %	8,1 %	7,8 %
LANDET u/OSLO	10,0 %	11,1 %	10,8 %

Kun 15 av 43 kommuner i Troms og Finnmark har funnet rom til å øke disposisjonsfondene i 2019, og disposisjonsfondene for fylket samlet er således redusert det siste året. Nedgangen må imidlertid også sees i sammenheng med at 2018 var et spesielt godt år for mange kommuner med god skatteinntang og store utbetalingene fra Havbruksfondet.

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter for Troms og Finnmark er redusert fra 7,0 % i 2018 til 6,2 % i 2019. Tromsø kommune er i en økonomisk vanskelig situasjon og har pr. 2019 omtrent ikke disposisjonsfond, og dette påvirker fylkesgjennomsnittet. Disposisjonsfond samlet for fylket u/Tromsø er pr. 2019 7,8 %.

Også på landsbasis er disposisjonsfondene gått ned siste år, fra 11,1 % i 2018 til 10,8 % i 2019.

Det er svært stor variasjon i fylket når det gjelder nivået på disposisjonsfondene. 17 kommuner har pr. i dag disposisjonsfond over landsgjennomsnittet på 10,8 %. Finnmarkskommunene har samlet 2,9 prosentpoeng høyere nivå på disposisjonsfondene enn Troms kommunene.

3. Sammenlikning med andre fylker - sentrale nøkkeltall

	Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter, 2019
EKA03 Oslo	4,5
EKA11 Rogaland	4,2
EKA02 Akershus	3,0
EKA07 Vestfold	1,9
EKA12 Hordaland	1,9
EKA50 Trøndelag	1,8
EKA08 Telemark	1,2
EKA06 Buskerud	1,0
EKA18 Nordland	0,9
EKA20 Finnmark	0,9
EKA05 Oppland	0,7
EKA10 Vest-Agder	0,7
EKA04 Hedmark	0,5
EKA01 Østfold	0,3
EKA09 Aust-Agder	0,2
EKA14 Sogn og Fjordane	0,2
EKA15 Møre og Romsdal	-0,8
EKA19 Troms Romsa	-2,0
EAKUO Landet uten Oslo	1,4

Troms hadde det lavest netto driftsresultatet av fylkene i 2019 med -2,0 % av brutto driftsinntekter. Resultatet i Troms ble ikke vesentlig påvirket av at resultatet i Tromsø kommune var svakt i 2019. Det var kun Troms og Møre og Romsdal av fylkene som hadde negative netto driftsresultater i 2019.

Finnmark hadde et netto driftsresultat på 0,9 %, dette var 9. best av de 18 fylkene.

Landsgjennomsnittet var i 2019 på 1,4 %.

	Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter, 2019
EKA02 Akershus	16,7
EKA11 Rogaland	14,1
EKA10 Vest-Agder	14,0
EKA04 Hedmark	13,3
EKA06 Buskerud	10,6
EKA05 Oppland	10,2
EKA50 Trøndelag	10,2
EKA07 Vestfold	10,1
EKA12 Hordaland	9,9
EKA03 Oslo	8,9
EKA08 Telemark	8,8
EKA01 Østfold	8,5
EKA18 Nordland	8,3
EKA20 Finnmark	8,1
EKA09 Aust-Agder	7,9
EKA15 Møre og Romsdal	7,3
EKA14 Sogn og Fjordane	6,5
EKA19 Troms Romsa	5,2
EAKUO Landet uten Oslo	10,8

Troms har lavest nivå på disposisjonsfondene av fylkene med 5,2 % av brutto driftsinntekter. Resultatet påvirkes sterkt av at Tromsø kommune ikke har fondsmidler av betydning, og Troms u/Tromsø er på 7,5 %.

Nivået på disposisjonsfondene i Finnmark har styrket seg fra 2018 til 2019 er pr. 2019 på 8,1 %.

Landsgjennomsnittet var på 10,8 %.

	Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter, 2019
EKA20 Finnmark	112,4
EKA19 Troms Romsa	106,6
EKA15 Møre og Romsdal	105,9
EKA50 Trøndelag	99,3
EKA02 Akershus	95,6
EKA14 Sogn og Fjordane	93,3
EKA10 Vest-Agder	88,5
EKA08 Telemark	86,5
EKA05 Oppland	86,3
EKA09 Aust-Agder	86,0
EKA01 Østfold	85,8
EKA04 Hedmark	85,7
EKA12 Hordaland	82,0
EKA06 Buskerud	81,7
EKA18 Nordland	81,7
EKA07 Vestfold	78,8
EKA11 Rogaland	78,8
EKA03 Oslo	49,0
EAKUO Landet uten Oslo	89,4

Tromsø og Finnmark har høyest nivå på netto lånegjeld av fylkene med henholdsvis 106,6 % og 112,4 % av brutto driftsinntekter. Begge fylkene økt nivået på netto lånegjeld i løpet av 2019.

Det er stor variasjon i netto lånegjeld blant fylkene og landsgjennomsnittet på 89,4 % er ca. 20 prosentpoeng under nivået for Troms og Finnmark samlet.

4. Avsluttende merknader

Fylkesmannen vil utarbeide en utfyllende rapport om demografi, kommuneøkonomi og tjenestedata etter at de endelige KOSTRA-tallene publiseres 15. juni 2020.